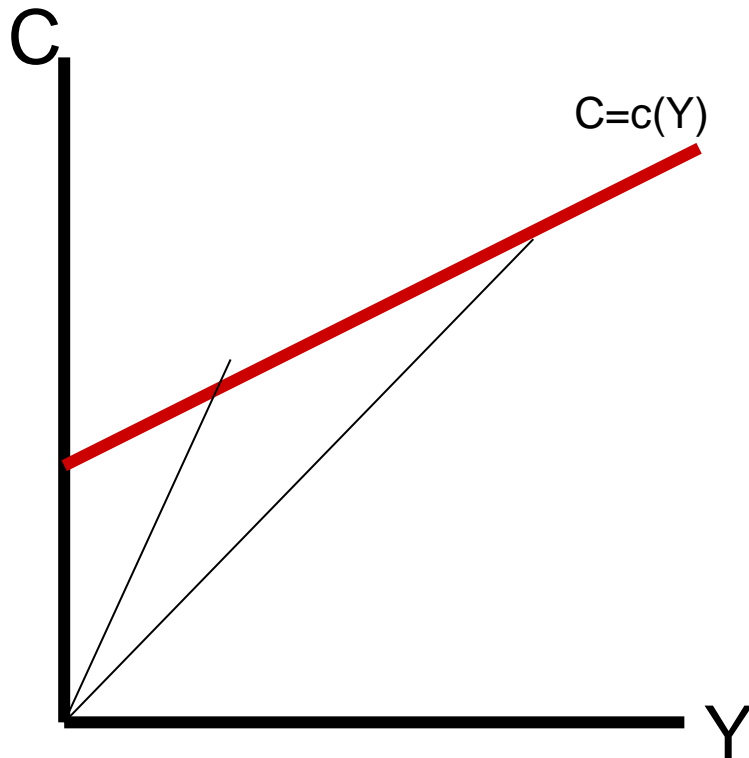

Κατανάλωση
Κεφάλαιο 19: τα μικροοικονομικά
θεμέλια της κατανάλωσης ~~και της~~
~~επένδυσης~~

N.G., Mankiw: Μακροοικονομική

Συνάρτηση Κατανάλωσης (Keynes)

σχέση C, Y : $C=c(Y)$

- 1. τέμνει τον κάθετο άξονα
- 2. Καθώς $Y \uparrow$,
 $APC=C/Y \downarrow$
- 3. $MPC=dC/dY$,
 $0 < dc/dY < 1$

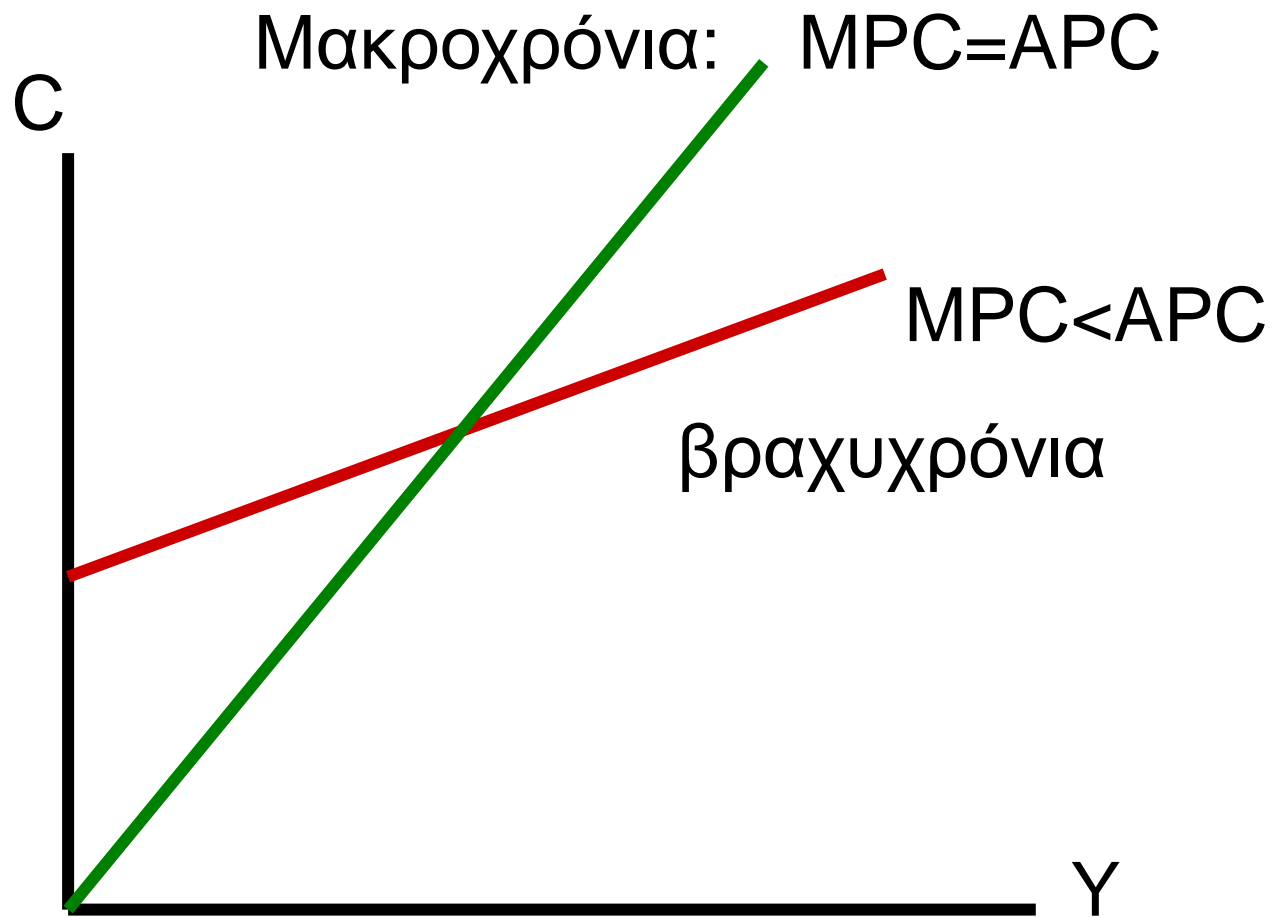
Συμπεράσματα από τη συνάρτηση κατανάλωσης του Keynes

- Y σπουδαιότερος καθοριστικός παράγων.
- Y προσδιορίζει και προσδιορίζεται από την κατανάλωση:
- $Y=C+I+G, \quad C=c(Y)$
- $MPC=dC/dY$: κλίση της συνάρτησης κατανάλωσης, **σταθερή**.
- $APC=C/Y$, κλίση της ακτίνας, μειώνεται.
- $\Rightarrow$ **$MPC < APC$**

- Εμπειρικά, οι σχέσεις αυτές επιβεβαιώνονται για
- **Βραχυχρόνια** χρονολογικά στοιχεία.
- **Διαστρωματικά** στοιχεία.
- Αλλά
- Για **μακροχρόνιες** χρονολογικές σειρές:
- $APC = MPC$: σταθερά (Simon Kuznets)
- Φόβος στασιμότητας (δεν επιβεβαιώθηκε)

Εξηγήσεις

- Franco Modigliani: υπόθεση του κύκλου ζωής.
- Milton Friedman: υπόθεση του μονίμου εισοδήματος

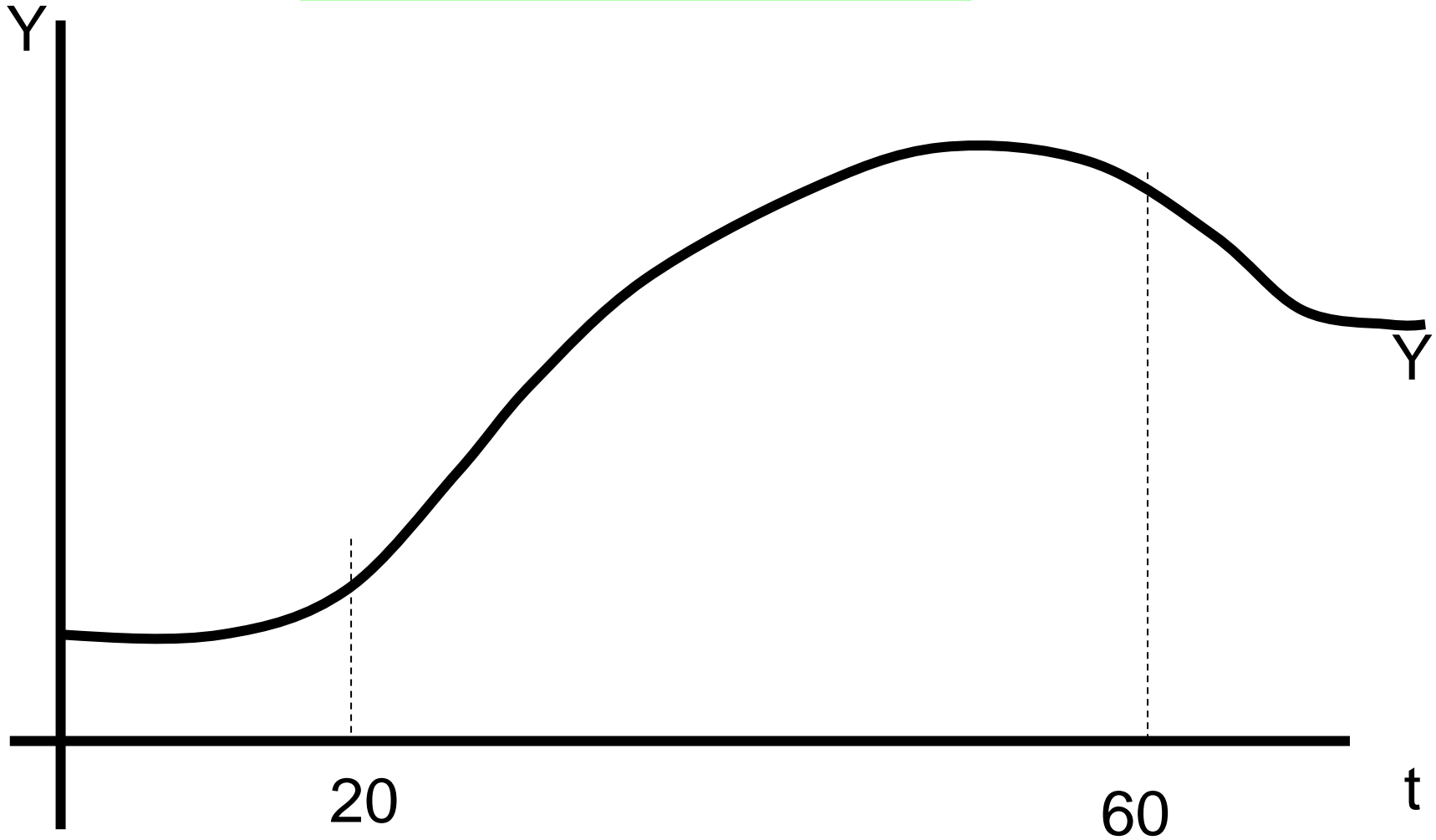

Α.Υπόθεση του Κύκλου Ζωής

F. Modigliani, A. Ando, R. Brumberg

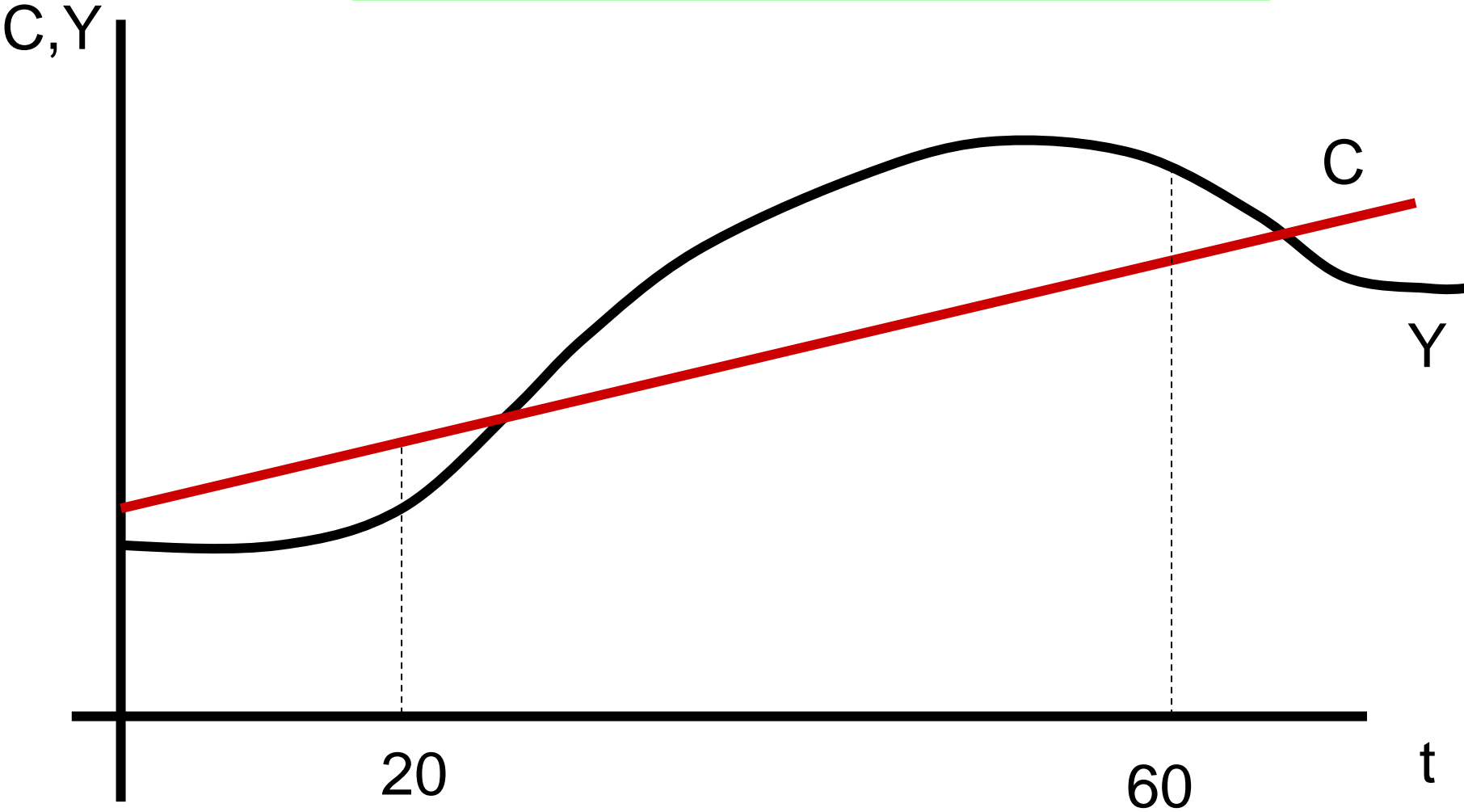
- Παρατήρηση:
- στη διάρκεια ζωής ενός ανθρώπου
- Y μεταβάλλεται.
- C σταθερή, ή εξελίσσεται ομαλά.
- η κατανάλωση εξαρτάται από το μέσο εισόδημα όλης της ζωής του.

Εισόδημα

Εισόδημα - κατανάλωση

- παρατήρηση:
- ακραίες ηλικίες: υψηλή C/Y
(χαμηλά εισοδήματα)
- μέσες ηλικίες: χαμηλή C/Y
(υψηλά εισοδήματα)

Πώς σκέφτεται και πώς λειτουργεί ο καταναλωτής;

- Υποθέσεις:
- T: χρόνια που του απομένουν να ζήσει
- R: χρόνια που θα δουλέψει
- W: πλούτος
- Y: ετήσιο εισόδημα μέχρι τη συνταξιοδότηση
- τιμές σταθερές - επιτόκια μηδενικά

- Η κατανάλωση σταθερή κατά τη διάρκεια της ζωής.
- Ο καταναλωτής αποταμιεύει όταν εργάζεται και έχει υψηλό εισόδημα.
- Η ετήσια κατανάλωση C εξαρτάται από τους **πόρους** που έχει **κατά μέσο όρο** στη ζωή του.
- Στο τέλος της ζωής του έχει εξαντλήσει όλους τους πόρους του.

Πόροι του ατόμου: πλούτος - εισόδημα

Μέση ετήσια
κατανάλωση: C

Μέσος
πλούτος: (W/T)

Μέσο
εισόδημα:
 (RY/T)

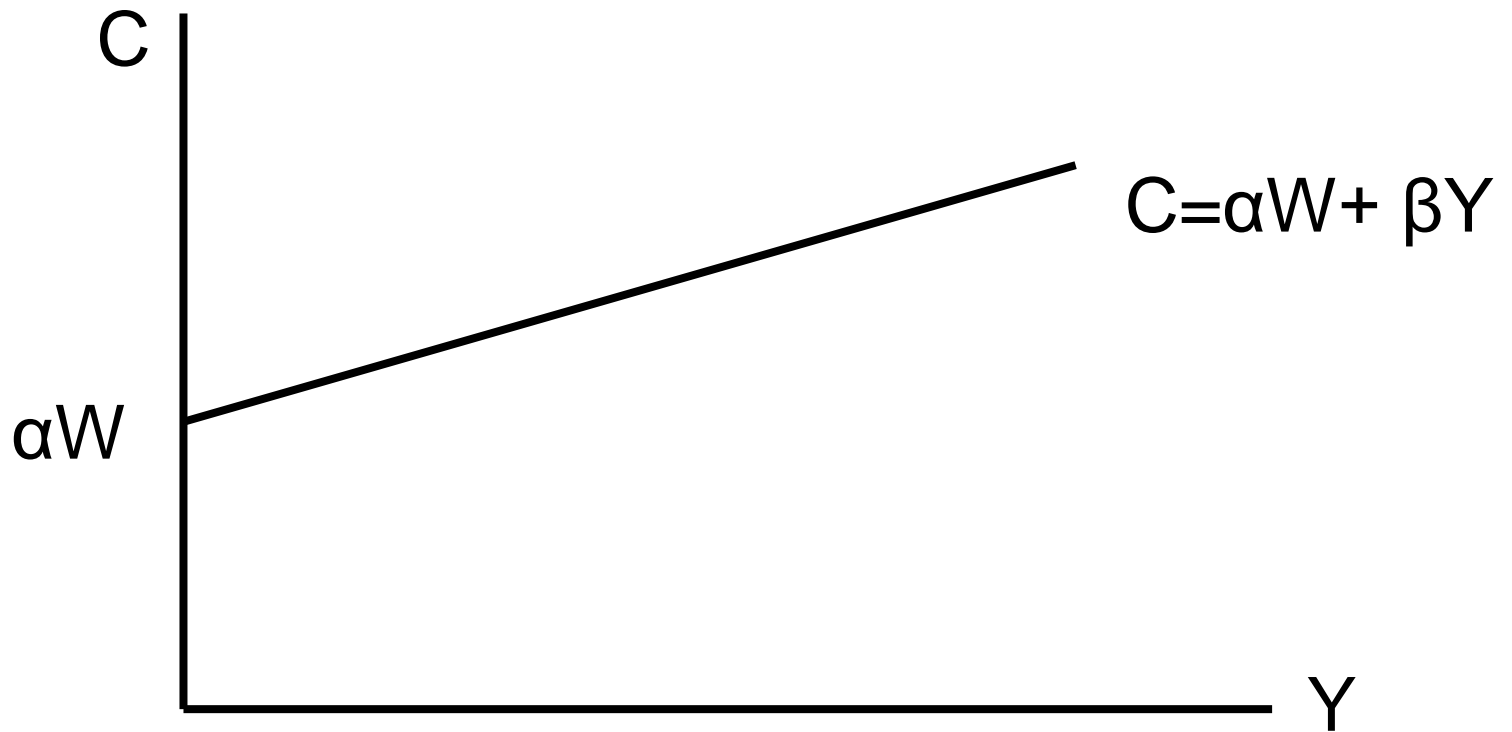
Μέση κατανάλωση που το άτομο θέλει να διατηρήσει σταθερή:

- $C=(W +RY)/T$
- $C=(1/T) \cdot W + (R/T) \cdot Y$
- $(R/T) < 1$
- Αν όλοι οι καταναλωτές συμπεριφέρονται το ίδιο:
- Συνολική κατανάλωση: **$C=\alpha W+ \beta Y$**

Για διαστρωματικά δεδομένα:

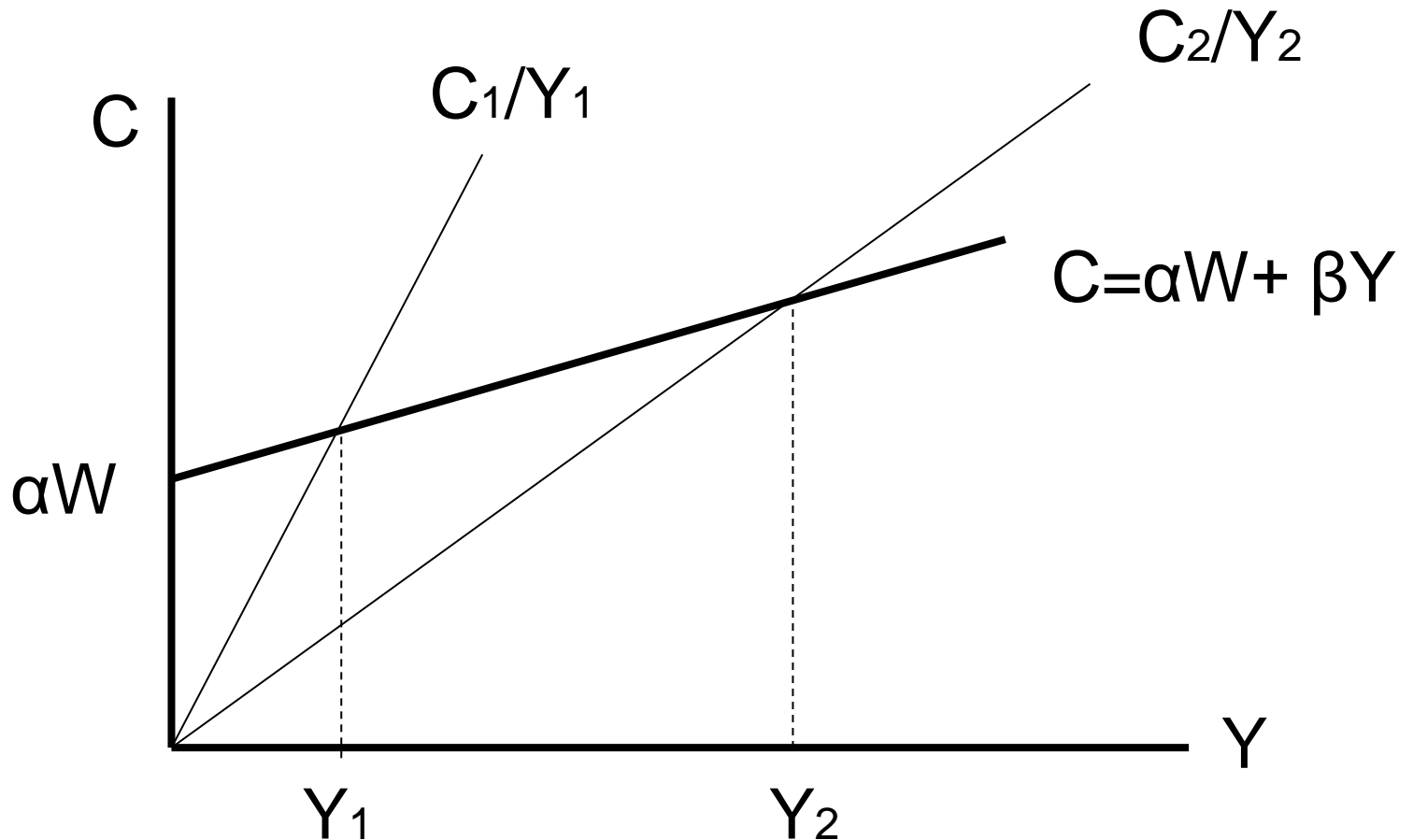
- $C = \alpha W + \beta Y \Rightarrow$
- $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$
- αν ο πλούτος W δεν μεταβάλλεται ανάλογα με το Y για τα διάφορα εισοδηματικά κλιμάκια:
- τότε από $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$:
- για χαμηλά $Y \rightarrow C/Y$ υψηλή
- για υψηλά $Y \rightarrow C/Y$ χαμηλή

Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

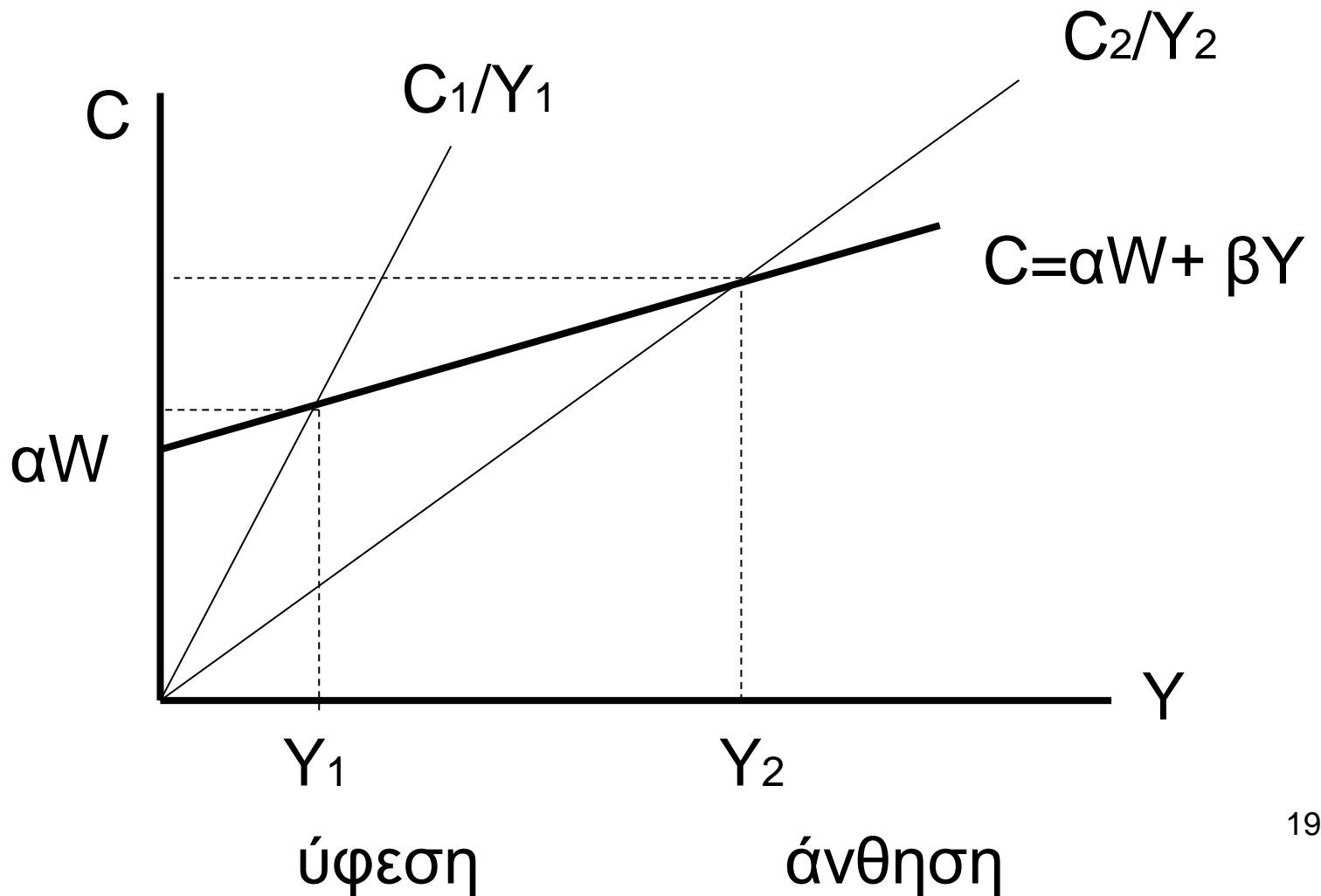
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα:

Για χρονολογικά δεδομένα (βραχυχρόνιες σειρές):

- $C = \alpha W + \beta Y \Rightarrow$
- $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$
- αν ο πλούτος W δεν μεταβάλλεται ανάλογα με την οικονομική συγκυρία (άνθηση-ύφεση)
- τότε από $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$:
- για περιόδους ύφεσης: Y (μειωμένο) $\rightarrow$
 C/Y υψηλή
- για περιόδους άνθησης: Y (αυξημένο) $\rightarrow$
 C/Y χαμηλή

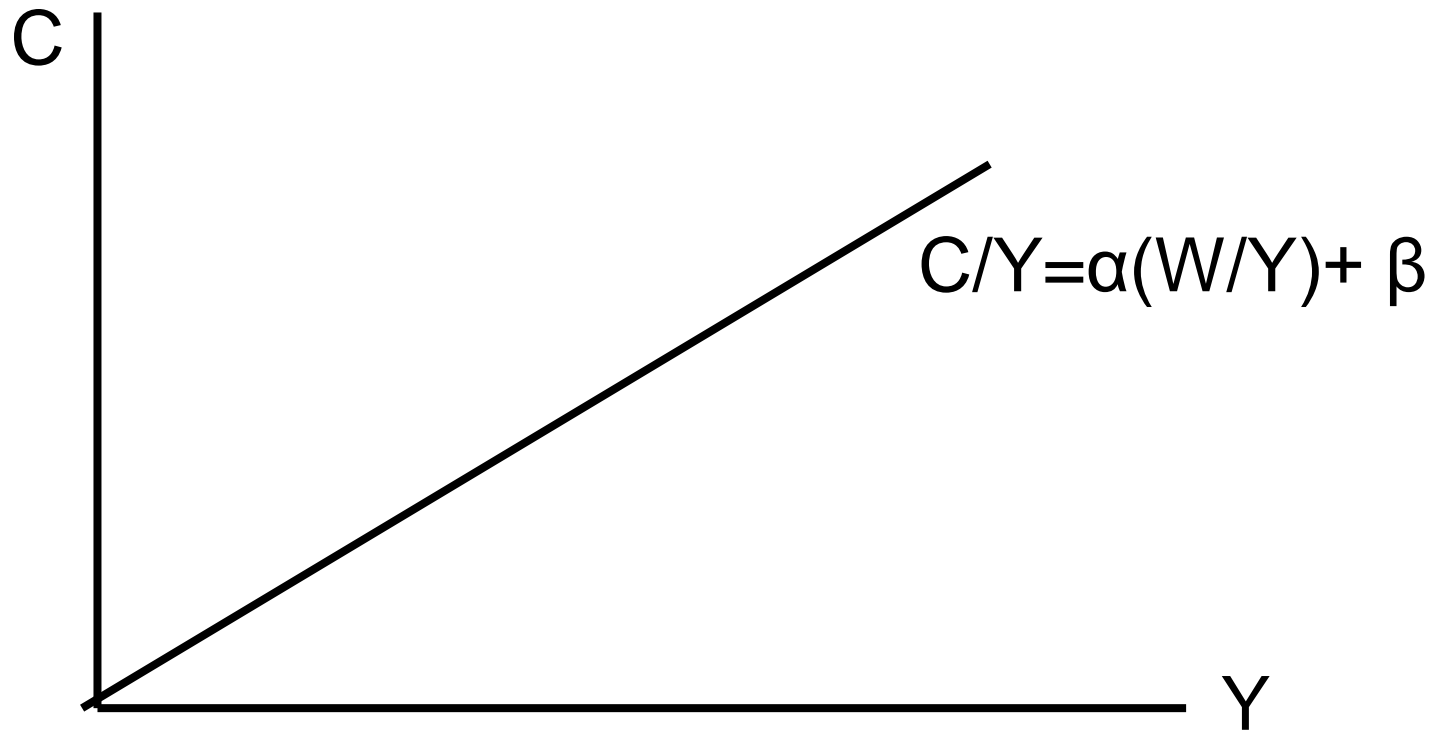
Συνάρτηση κατανάλωσης από βραχυχρόνιες σειρές δεδομένων:

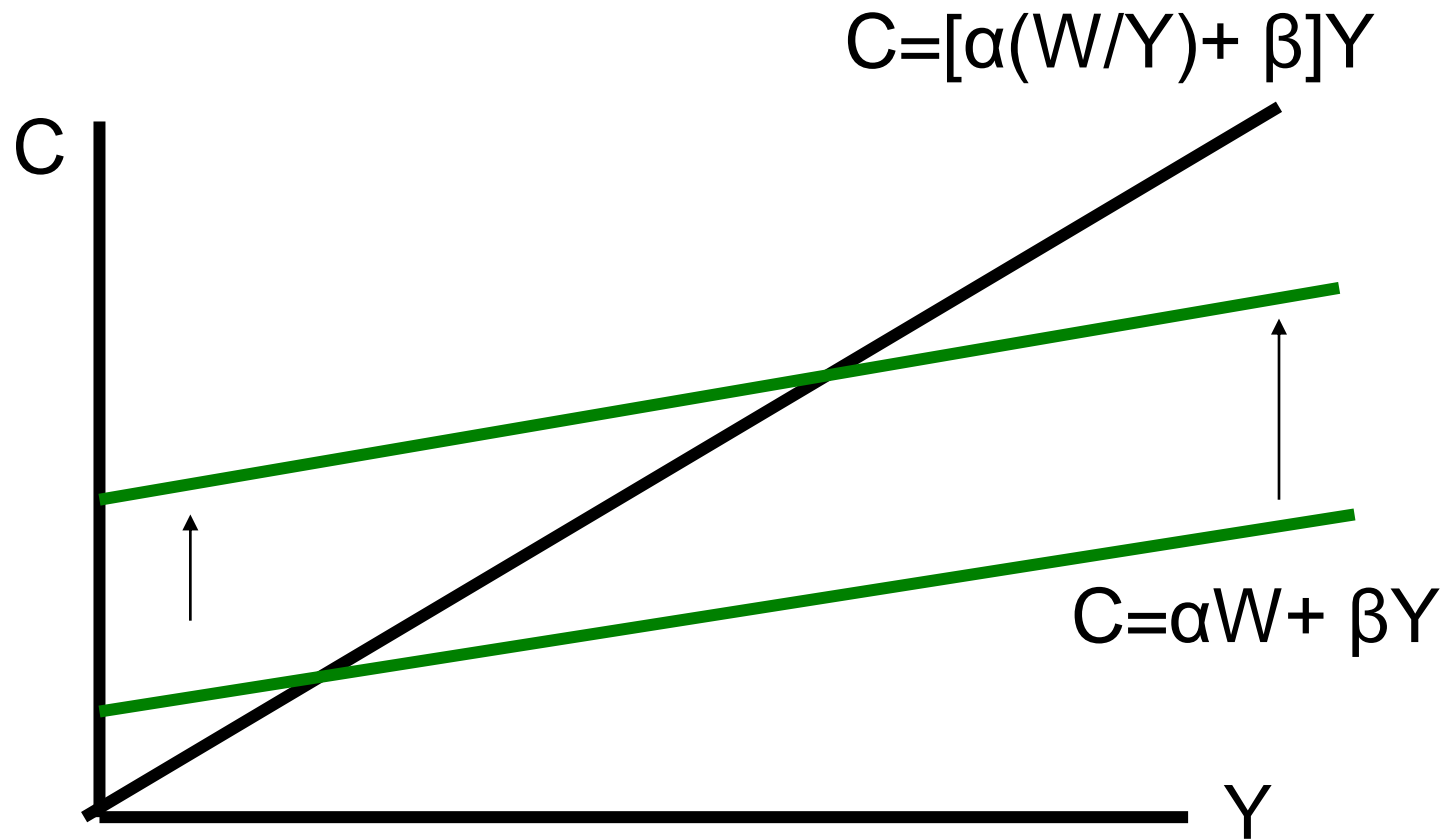
Αν τα στοιχεία μας προέρχονται από μακροχρόνιες σειρές

- Y, W μεταβάλλονται αναλογικά
- Άρα
- W/Y : σταθερό
- C/Y : σταθερό $C/Y = \alpha(W/Y) + \beta$

Συνάρτηση κατανάλωσης από μακροχρόνιες σειρές δεδομένων

Η βραχυχρόνια συνάρτηση κατανάλωσης μετατοπίζεται προς τα πάνω στο χρόνο καθώς $W \uparrow$

Έστω ότι οι ηλικιωμένοι αυξάνονται ως ποσοστό στον πληθυσμό: πώς επηρεάζεται η κατανάλωση και η αποταμίευση

- Σύμφωνα με το υπόδειγμα αυτό:
- οι ηλικιωμένοι έχουν υψηλή μέση κατανάλωση
- $\Rightarrow C \uparrow, S \downarrow$
- Όμως αν η αβεβαιότητα δημιουργεί προληπτική αποταμίευση
- τότε $C \downarrow, S \uparrow$
- Όσο περιορίζονται οι συνθήκες αβεβαιότητας τόσο πιο απίθανο αυτό το ενδεχόμενο ($C \downarrow, S \uparrow$)

Β.Υπόθεση του Μονίμου Εισοδήματος (M.Friedman)

- Παρατήρηση:
- στη διάρκεια ζωής ενός ανθρώπου.
- Y μεταβάλλεται.
- C σταθερή, ή εξελίσσεται ομαλά.
- η κατανάλωση εξαρτάται από το μόνιμο εισόδημα Y^P .

Εισόδημα :

- **Μόνιμο Υ^P**

εισόδημα που οι άνθρωποι προσδοκούν ότι θα συνεχίσουν να έχουν και στο μέλλον.

- **Προσωρινό Υ^T**

- Εισόδημα που οι άνθρωποι πιστεύουν ότι δεν θα το έχουν στο μέλλον.

Η κατανάλωση εξαρτάται από το Y^P

- Όταν $Y^P \uparrow \rightarrow C \uparrow$
- Όταν $Y^T \uparrow \rightarrow C$: σχεδόν σταθερή, $S \uparrow$
- Άρα
- “Τα άτομα αποταμιεύουν το μεγαλύτερο κομμάτι του μεταβλητού εισοδήματος.”

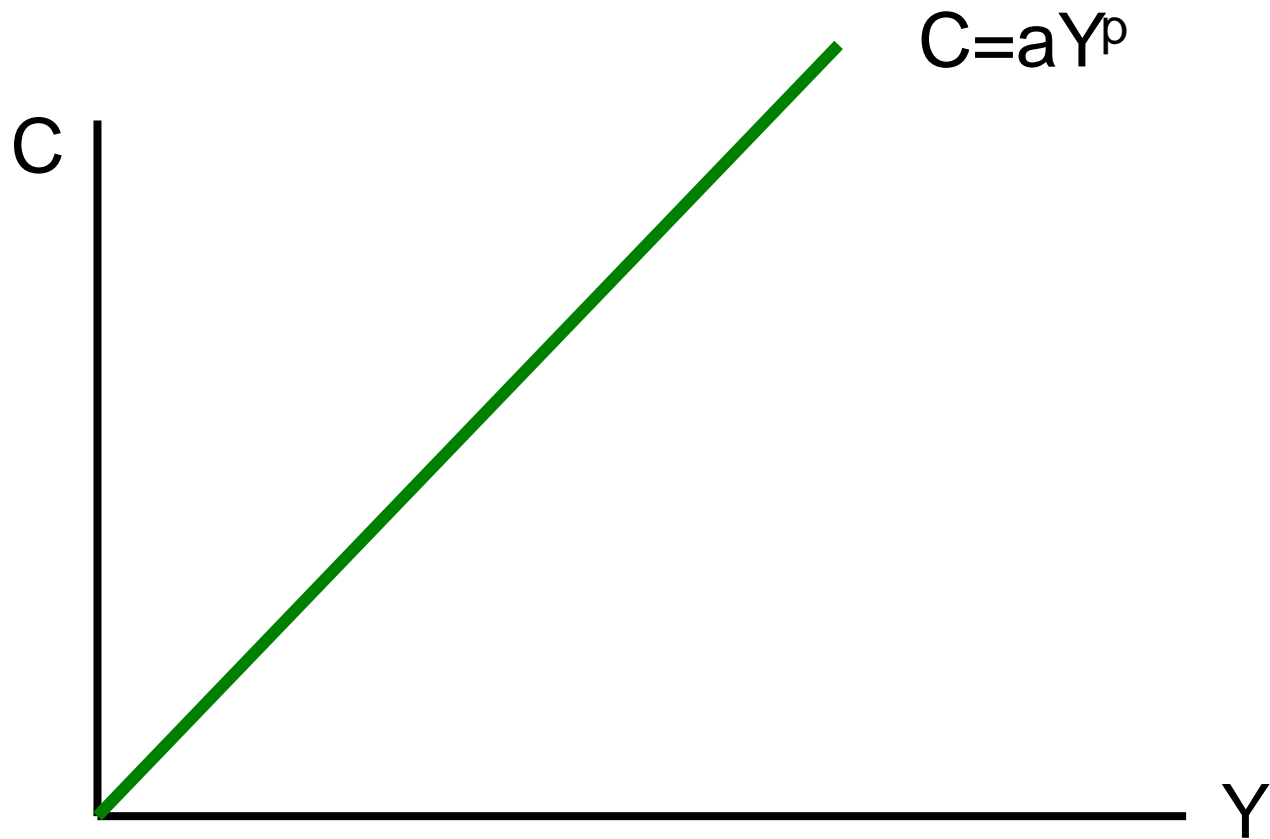
$$Y = Y^P + Y^T$$

- $C = aY^P \Rightarrow$
- $APC = C/Y = (aY^P)/(Y^P + Y^T)$
- $\text{Av } Y^T = 0 \Rightarrow APC = aY^P/Y^P = a$
- $\text{Av } Y^T > 0 \Rightarrow APC = aY^P/(Y^P + Y^T) < a$
- $\text{Av } Y^T < 0 \Rightarrow APC = aY^P/(Y^P + Y^T) > a$

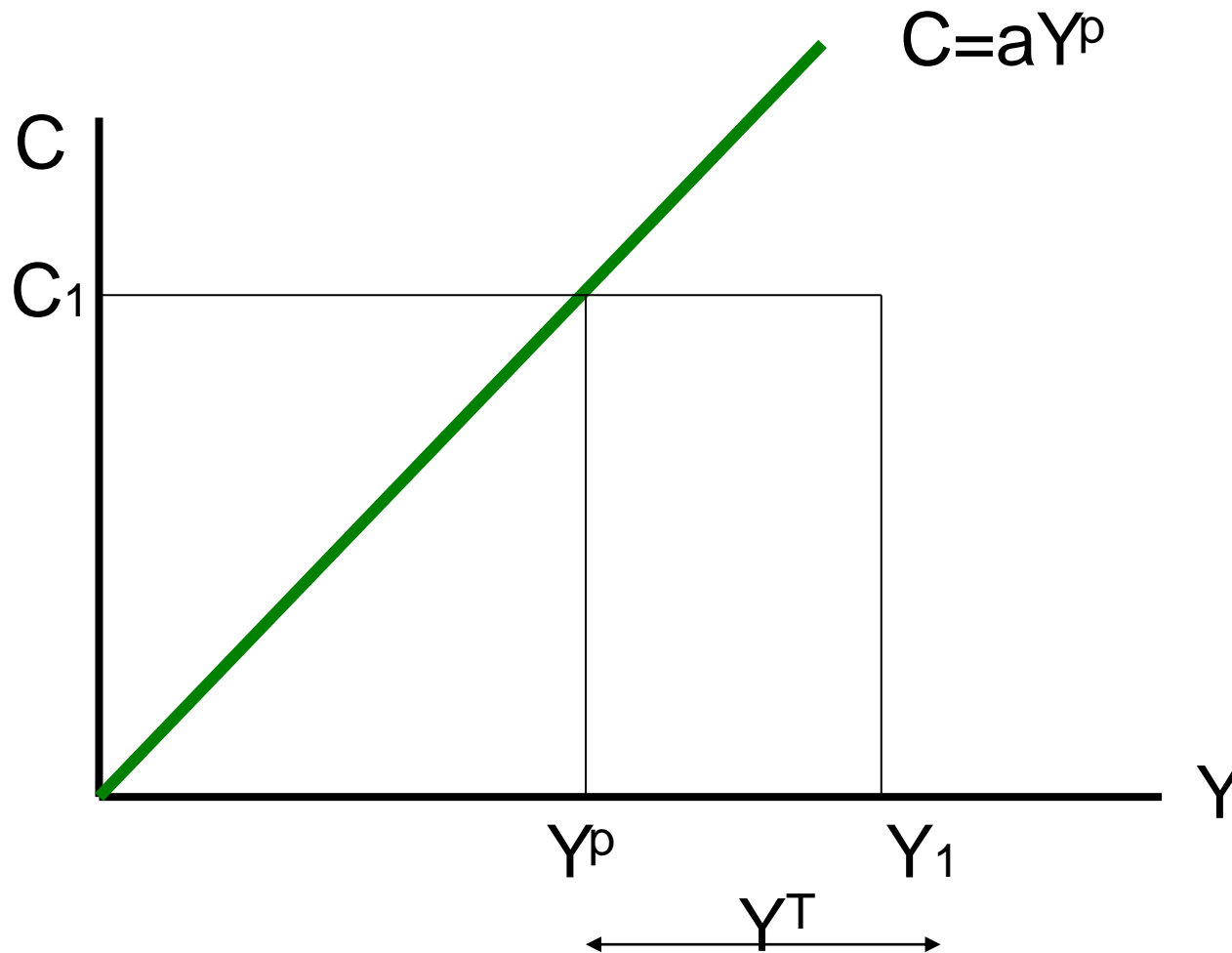
Για στοιχεία που προέρχονται από διαστρωματικά δεδομένα:

- Στα **υψηλά εισοδηματικά κλιμάκια** ανήκουν άτομα (νοικοκυριά) με υψηλό προσωρινό-μεταβλητό εισόδημα.
- Γι' αυτούς $Y^T > 0 \Rightarrow APC < a$
- Στα **χαμηλά εισοδηματικά κλιμάκια** ανήκουν άτομα με χαμηλό ή αρνητικό προσωρινό εισόδημα
- Γι' αυτούς $Y^T < 0 \Rightarrow APC > a$

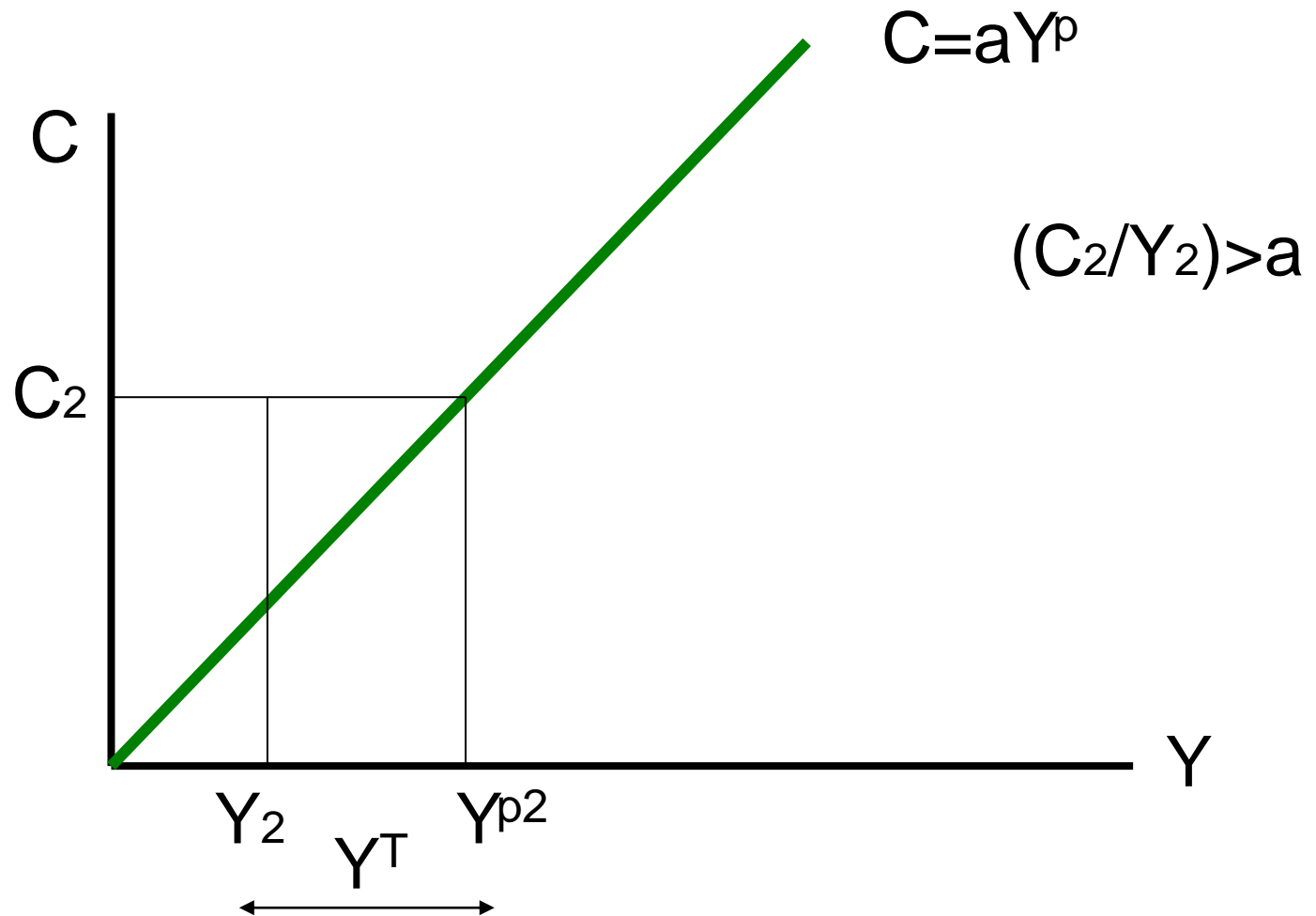
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

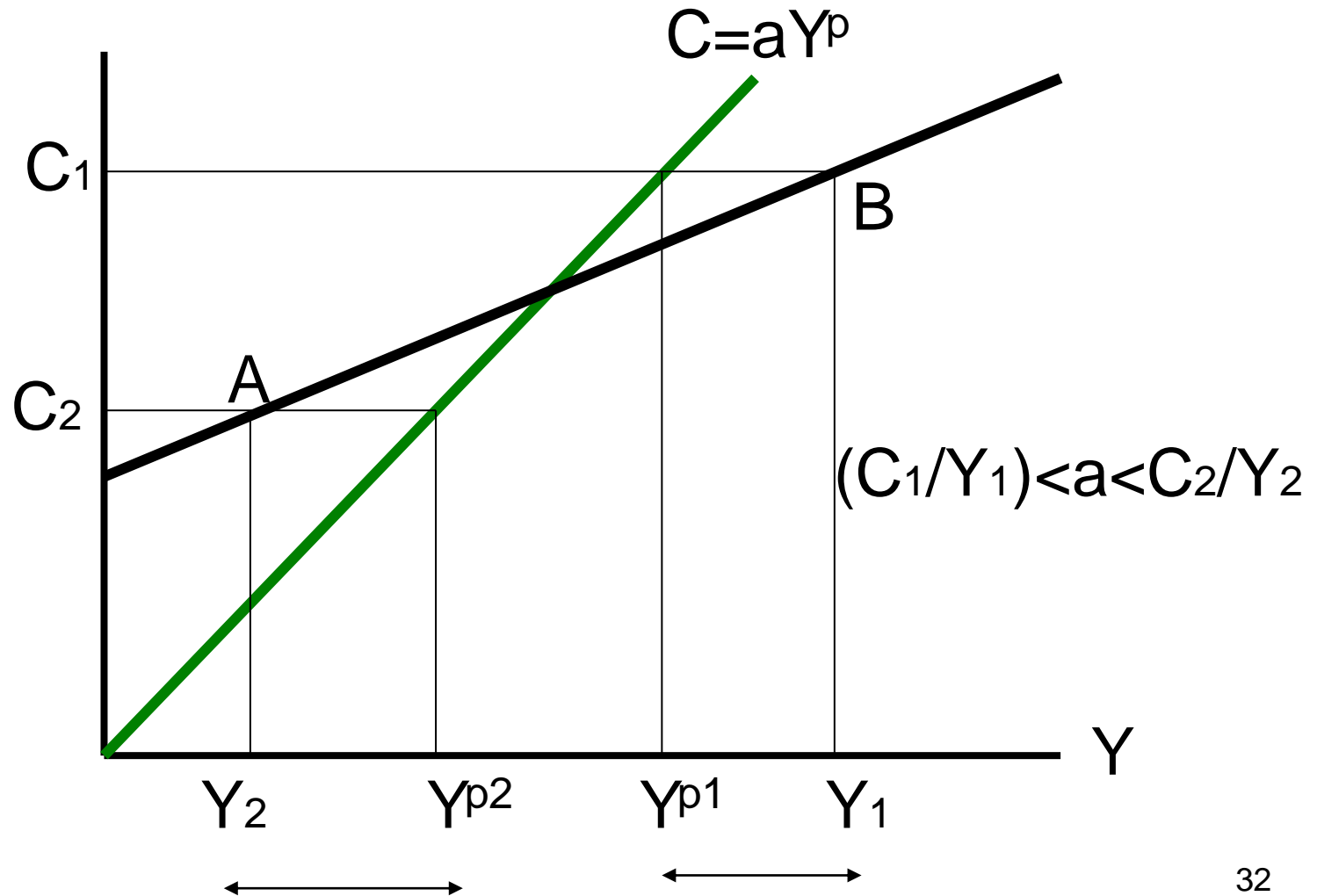
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

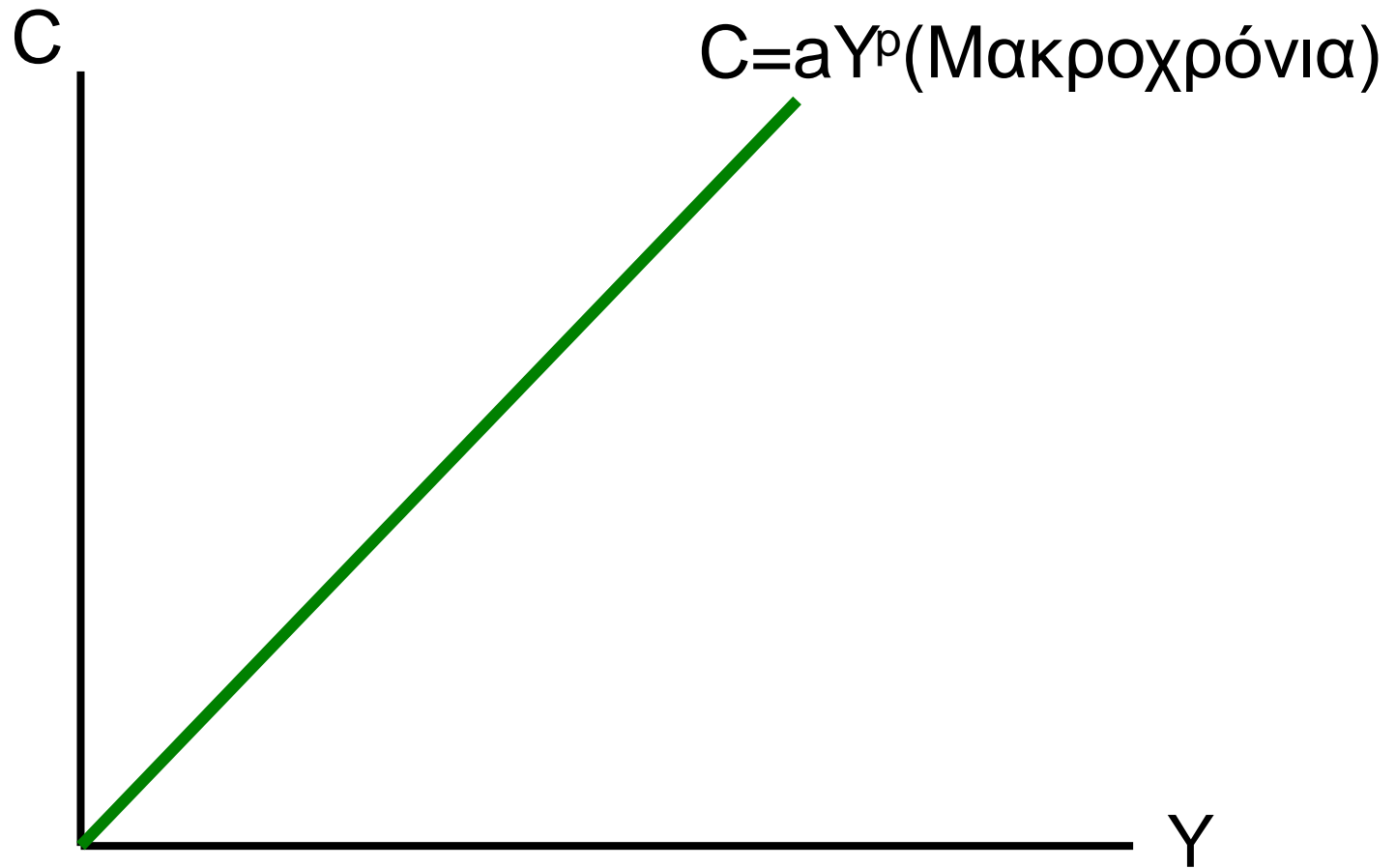

Αν τα στοιχεία μας προέρχονται από χρονολογικές σειρές

- Μακροχρόνια; η κατανάλωση εξαρτάται από το μέσο εισόδημα (μόνιμο): $APC=a$
- εισόδημα και κατανάλωση συμμεταβάλλονται.
- Βραχυχρόνια:
  - Περίοδος άνθησης: $Y^T > 0 \Rightarrow APC < a$
  - Περίοδος ύφεσης: $Y^T < 0 \Rightarrow APC > a$

Συνάρτηση κατανάλωσης από χρονολογικές σειρές

Συνάρτηση κατανάλωσης από χρονολογικές σειρές

